
Agendapunt:	11
Onderwerp:	Goedkeuring begroting 2009 openbaar onderwijs
Commissie:	14 april 2009, nr. 11
Raadsvoorstel:	20 februari 2009, nr. 33
Portefeuillehouder :	De heer T. de Vries
Beleidsterrein:	
Programma:	
Ter inzage (o.m.) :	<ul style="list-style-type: none">➤ begroting 2009, inclusief aanbiedingsbrief d.d. 18 december 2008, kenmerk OOZ/13.2/08483;➤ begroting 2009, primair onderwijs, consolidatie;➤ ter inzage: Verordening Openbare Rechtspersoon Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio
Informant:	E. van Assem E. e.vanassem@dalfsen.nl T. (0529) 48 83 27

Voorstel:

De begroting 2009 van de Openbare Rechtspersoon Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio goed te keuren.

Inleiding:

Per 1 augustus 1998 is het Zwolse openbare onderwijs verzelfstandigd en is de Openbare Rechtspersoon Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio (O.R.O.O.Z.R.) ingesteld voor de oprichting, de instandhouding en het behartigen van de belangen van, inclusief het geven van onderwijs aan, de onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de rechtspersoon vallende openbare scholen in de gemeente Zwolle.

Per 1 januari 2005 hebben de gemeenten Dalfsen, Hattem en Ommen hun openbare scholen voor primair onderwijs overgedragen aan de Openbare Rechtspersoon en is de "Verordening openbare rechtspersoon openbaar onderwijs Zwolle en Regio in de gemeente Dalfsen in werking getreden. Deze verordening is bijgevoegd.

Ondanks de verzelfstandiging houden de vier gemeenten wettelijk de verantwoordelijkheid voor het aanbieden van openbaar onderwijs binnen hun eigen gemeente. Hiervoor zijn in de verordening toezichthoudende bepalingen opgenomen. Twee van deze bepalingen regelen de verplicht voorgeschreven jaarlijkse goedkeuring door de gemeenteraden van zowel de begroting (artikel 16) als de jaarrekening (artikel 17) van de Openbare Rechtspersoon.

Voor de coördinatie en onderlinge afstemming tussen de vier gemeenteraden is in artikel 15 van de verordening geregeld dat een "Platform gemeentelijk toezicht" wordt opgericht, dat bestaat uit de portefeuillehouders "onderwijs" van de participerende gemeenten. Dit platform heeft als taak het advies voor te bereiden voor de afzonderlijke gemeenten voor onder andere de goedkeuring van de begroting van de Openbare Rechtspersoon.

Met de brief van 18 december 2008, onder kenmerk OOZ/13.2/08483 biedt de Openbare Rechtspersoon O.O.Z.R. de gemeentebesturen van Dalfsen, Hattem, Zwolle en Ommen de begroting 2009 ter goedkeuring aan.

Beleidskader en rol gemeente:

Op grond van de Verordening openbare rechtspersoon Openbaar onderwijs Zwolle en Regio moet de begroting ter goedkeuring aan de raad worden voorgelegd.

Op grond van de genoemde verordening (artikel 16) en op grond van het wettelijk voorschrift om als gemeente openbaar onderwijs aan te bieden moeten de vier gemeenteraden van de deelnemende gemeenten (Zwolle, Dalfsen, Hattem en Ommen) de begroting van de O.R.O.O.Z.R. goedkeuren.

De begroting voldoet aan de vereisten.

a. Financiële informatie

De ingediende stukken bevatten een geconsolideerde begroting van de vier afzonderlijke begrotingen en een toelichting voor:

- Stafbureau
- Primair onderwijs
- Speciaal onderwijs (De Twijn)
- Voortgezet onderwijs

Per sector worden de verwachte ontwikkelingen in de reserves en voorzieningen weergegeven. Ook is voor het primair onderwijs in Dalfsen, Hattem, Ommen en Zwolle een afzonderlijke begroting 2009 bijgevoegd, met per gemeente de begrote staat van baten en lasten en de vermoedelijke ontwikkelingen in de reserves en voorzieningen.

b. Beleidsinhoudelijke informatie

Voorafgaand aan de financiële informatie wordt op de pagina's 7 t/m 12 de managementbrief verstrekt. Daarin wordt ingegaan op de mogelijke risico's en worden diverse zaken toegelicht.

c. Overzicht van aantal gebouwen, leerlingen en personeelsleden

De Openbare Rechtspersoon is het bestuur van 28 basisscholen, 1 speciale school voor basisonderwijs (De Sluis), 2 scholen voor speciaal en voortgezet onderwijs (Onderwijscentrum De Twijn), 1 categoriaal gymnasium, 2 brede scholengemeenschappen en 1 school voor praktijkonderwijs. Het overzicht van deze scholen met de diverse locaties is te vinden op de pagina's 69 en 70. Een overzicht van het aantal leerlingen, inclusief het verloop gedurende vier jaren vanaf de teldatum 1 oktober 2005 kunt u vinden op pagina 71. Een overzicht van het aantal personeelsleden op vier achtereenvolgende teldata vindt u op de pagina's 72 en 73.

d. Aandachtspunten en risico's algemeen:

De ontwikkelingen binnen de organisatie van het OORZ de afgelopen twee jaren en de invloed van omgevingsfactoren (invoering lump sum PO, aanscherping regelgeving, verantwoordings-verplichtingen etc.) hebben een behoorlijke impact op de administratieve organisatie en de interne controle. Inmiddels is een eerste aanzet gedaan in de vorm van een ontwikkelplan voor het stafbureau om hiermee de kwaliteit en kwantiteit van zowel systemen als personeel op een adequaat niveau te krijgen. Voor de noodzakelijke kwalitatieve impulsen zullen (school)managementdevelopmenttrajecten worden geïnitieerd.

De materiële lasten gaan in het algemeen sterk uit de pas lopen ten opzichte van de materiële vergoeding zoals deze in de lumpsumvergoeding is opgenomen. Dat is een landelijk beeld. Een verschuiving van de personele naar de materiële vergoeding, die al binnen de sector Voortgezet Onderwijs plaatsvindt, biedt uiteraard perspectief. Daarnaast zijn er ook elementen waar meer aandacht aan besteed moet worden, zoals een efficiëntere inkoop door het afsluiten van mantelcontracten en een bedrijfseconomische benadering van de exploitatie van schoolgebouwen.

personeel

De risico's van personele verplichtingen voor de werkgever nemen door onder andere de deregulering steeds meer toe. Mede daarom is met ingang van 1 januari 2009 een nieuw personeelsinformatiesysteem ingevoerd. Bovendien zal de gehele front- en backofficeafhandeling in eigen beheer plaatsvinden.

huisvesting

Voor het Primair Onderwijs en het Voortgezet Onderwijs zijn Integrale Huisvestingsplannen opgesteld. Voor het speciaal onderwijs (Onderwijscentrum De twijn) is dit vooralsnog achterwege gebleven, omdat hier ingrijpende verbouwingen en een verhuizing van het VSO gepland staan.

gratis lesmateriaal VO

Halverwege 2008 is een werkgroep gestart ter voorbereiding op de invoering van gratis lesmateriaal in het Voortgezet Onderwijs. Het is nog maar de vraag of op alle betrokken VO-scholen het bedrag van € 316,- per leerling voldoende is om het te verstrekken lesmateriaal kostendekkend te krijgen. Vanuit de werkgroep worden inmiddels activiteiten geïnitieerd om door samenwerking tot "eigen" lesmateriaal te komen.

e. Reserves en voorzieningen

Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de totale reserves en voorzieningen.

Stand reserves en Voorzieningen per 31 december	bestuur stafbureau	primair onderwijs	speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	TOTAAL GENERAAL
<i>Begroting 2006</i>					
Eigen vermogen	505.224	4.201.200	778.905	5.315.144	10.800.473
Voorzieningen	44.778	1.460.270	307.778	2.252.258	4.065.084
Totaal	550.002	5.661.470	1.086.683	7.567.402	14.865.557
<i>Begroting 2007</i>					
Eigen vermogen	115.881	8.426.949	1.129.966	6.309.956	15.982.752
Voorzieningen	72.899	1.529.238	359.683	2.512.901	4.474.721
Totaal	188.780	9.956.187	1.489.649	8.822.857	20.457.473
<i>Begroting 2008</i>					
Eigen vermogen	219.038	8.082.072	1.380.089	5.557.368	15.236.567
Voorzieningen	44.328	1.158.985	388.182	1.888.774	3.480.269
Totaal	263.366	9.241.057	1.768.271	7.446.142	18.718.836
<i>Begroting 2009</i>					
Eigen vermogen	202.946	8.697.453	1.959.547	6.632.656	17.492.602
Voorzieningen	47.358	1.360.438	456.765	2.142.444	4.007.005
	250.304	10.057.891	2.416.312	8.775.100	21.499.607

Uit het overzicht kan geconcludeerd worden dat de voor 2009 begrote reserves en voorzieningen ten opzichte van de begroting 2008 een stijging van 14,85% laten zien, wat geen grote wijziging is.

f. Weerstandsvermogen

In 2007 heeft de minister van OCW overeenstemming bereikt met de Voortgezet Onderwijs Raad over het hanteren van het weerstandsvermogen als maat voor de reservepositie van het schoolbestuur. Dit weerstandsvermogen is het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar. In overleg met de sector is gekozen voor signaleringsgrenzen:

- weerstandsvermogen kleiner dan 10% mogelijk te weinig reserve, kan duiden op risicovolle situatie
- weerstandsvermogen tussen 10 en 40% reserves op normaal niveau
- weerstandsvermogen groter dan 40% reserves buitensporig hoog

Wanneer deze norm wordt losgelaten op het eigen vermogen, zoals aangegeven in de consolidatiebegroting van de Openbare Rechtspersoon Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio, dan blijkt het weerstandsvermogen 23,45% te bedragen (€ 17.492.602, - gedeeld door € 74.602.490, -). Daarmee bevindt het totale weerstandsvermogen zich aan de onderkant van het middengebied, wat betekent dat het weerstandsvermogen normaal te noemen is. Het weerstandsvermogen in de begroting 2009 is vrijwel gelijk aan het weerstandsvermogen in de begroting 2008: 23,56%, 2009: 23,45%.

g. Exploitatieresultaat

In de ingediende begroting 2009 worden de geconsolideerde baten geraamd op € 74.602.490, - inclusief een te verwachten renteopbrengst van € 585.500, -. De totale lasten worden begroot op € 74.793.080, -. Dat leidt volgens de begroting 2009 tot een exploitatieresultaat van -/- € 190.590, -.

h. Baten en lasten 2009 Openbare Rechtspersoon Openbaar onderwijs Zwolle en Regio.

	bestuur stafbureau	primair onderwijs	speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	totaal (<i>excl. doorrek. generaal stafbureau</i>)
baten	3.042.370	29.040.820	10.085.620	35.361.910	74.602.490
lasten	<u>3.042.370</u>	<u>29.105.990</u>	<u>10.006.520</u>	<u>35.566.430</u>	<u>74.793.080</u>
resultaat	--	-/- 65.170	79.100	-/- 204.520	-/- 190.590

Met per saldo een voor 2009 geraamde onttrekking aan de reserve van het negatieve exploitatieresultaat van € 190.590, - heeft het schoolbestuur een sluitende begroting ter goedkeuring aangeboden. Net als de begroting 2008 staat de begroting 2009 vooral in het teken van het verder ontwikkelen van de organisatie op het gebied van kwaliteit van het onderwijs, naast de reguliere onderwijsactiviteiten.

In 2008 is gestart met een project om de organisatie te optimaliseren. Dit project loopt nog tot 2011. De kosten die dit project met zich meebrengt drukken ook op de exploitatie. Er kan door de stichting voldoende sturing op het proces worden gegeven zodat het beroep op het weerstandsvermogen wordt beperkt. Tot en met 2011 zullen realistische voorstellen worden gedaan om wel tot een sluitende begroting te komen.

Alternatieven:

Het alternatief is het niet akkoord gaan met de begroting, hier is echter geen aanleiding toe.

Financieel kader:

Er zijn geen financiële consequenties

Communicatie:

Na instemming met dit voorstel zal de Openbare Rechtspersoon daarvan bericht ontvangen

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
L.V. Elfers

de secretaris-directeur,
drs. H. Zwart